

[Blang.]

Jeg er fuldt ud klar over, at Aspirantstillingen er naturlig indenfor Statsvirksomhederne: Jernbanevæsen, Telegraf- og Postvæsen, men jeg er ikke nær saa sikker paa, at den vil virke særlig heldigt indenfor Folkeskolen. Men det skal jeg, som sagt, lade ligge. Derimod finder jeg, at der ved Affattelsen af § 44, Stk. 1, er fremkommet en Urimelighed overfor Forskolelærerinder, idet man her stiller Krav om, at ogsaa en Forskolelærerinde skal have 2 Aars Prøvetid for at kunne faa fast Ansættelse i Folkeskolens Tjeneste. Dette er ikke rimeligt, naar man ser hen til den Alder, Forskolelærerinder i Regelen er i, naar de søger deres Livsgerning i Folkeskolen; de plejer som Regel at være i en ret fremrykket Alder, omkring 30 Aar, og det er derfor ikke rimeligt at lade dem gaa som Aspiranter i 2 Aar. Det er heller ikke videre rimeligt, naar man ser hen til deres Uddannelse. Hvis den havde været særlig teoretisk, vilde man med nogen Ret kunne stille Krav om, at de skulde have 2 Aars praktisk Skolegerning bag sig for at faa Ansættelse, men nu er den tilfældigvis næsten udelukkende praktisk. Den Kundskabsmængde, de skal være i Besiddelse af for at kunne gaa ud som Lærerinder i Folkeskolen, maa de være i Besiddelse af, inden de kommer ind paa Seminariet, og derfor sikrer man sig dette ved en Optagelsesprøve. Og navnlig er Kravet om 2 Aars Sysselsættelse med praktisk Skolegerning forud for fast Ansættelse ikke rimeligt, naar man ser hen til gældende Praksis, hvorefter der kræves 1 Aars Sysselsættelse med praktisk Skolegerning. Men Ministeriet er fuldkommen klar over, at heller ikke dette Krav kan holde overfor det praktiske Livs Fordringer, og derfor har man Dispensationsbestemmelser i saa Henseende, ja, man dispenserer generelt, idet man simpelt hen har bemyndiget alle Skoledirektioner Landet over til at dispensere fra disse Bestemmelser, og der dispenserer i brede Baner, hvilket man er nødsaget til for at faa Embederne besat; man giver saa Konstitutionsbrev, indtil Kaldsbrev kan følge. Jeg finder det derfor lidet rimeligt, at man her skærper Bestemmelsen ved at sætte 2 Aars Prøvetid, inden fast Ansættelse kan gives.

Nu staar vi jo i en besynderlig Situation i dette høje Ting; vi har 2 meget vigtige Lovforslag til Behandling, og det er indrømmet fra alle Sider, at de skal føres ret hurtigt igennem, af hvilken Grund man bestræber sig for at undgaa Udvalgsbehandling. Rent privat vil jeg nu sige, at jeg ikke havde været ked af, hvis i alt Fald

Lærerlønningslovforslaget var blevet sendt i Udvalg. Kunde det ikke tænkes, da det jo drejer sig om et lille og rent praktisk Spørgsmaal, at den højtærede Minister enten selv kunde stille et Ændringsforslag eller i alt Fald acceptere et, der gik ud paa, at der til § 44, Stk. 1, føjes: For Forskolelærerinder over 25 Aar kan Ministeren bemyndige Direktionerne til at dispensere fra de ovenfor nævnte Bestemmelser? Jeg vilde sætte overordentlig stor Pris paa en Udtalelse herom fra den højtærede Minister, der desværre er forsvundet fra Salen.

Elisa Petersen: Jeg ønsker kort at udtale, at jeg fuldt ud deler de af det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Marie Hjelmer) fremsatte Betragtninger angaaende den gravide kvindelige Tjenestemands Stilling efter de foreliggende Lovforslag. Jeg ønsker yderligere at tilføje, at alle Bestræbelser indenfor moderne Børneopdragelse jo nu netop gaar ud paa, at man saa tidligt som muligt giver Børnene det rigtige Indtryk af Livets ganske naturlige Foreteelser, ikke mindst med Hensyn til Moderskab. Efter de foreliggende Lovforslag handler man stik imod dette, idet man ligefrem stempler den gravide Lærerindes Nærværelse paa Skolen som anstødelig for Børnene. Desuden driver man den gravide Kvinde, der mulig føler sig fuldt arbejdsdygtig, fuldt ud rask, til at melde sig syg og tage de dermed forbundne økonomiske Følger, ja, mere endda, Følger, der ikke alene berører hende, men ogsaa hendes kvindelige Kolleger gennem Sygestatistikken. Efter den gældende Lov kan den gifte kvindelige Tjenestemand faa Fritagelse for Tjenesten i indtil 3 Maaneder, før Fødselen ventes, og maa saa naturligvis tage de økonomiske Følger af denne Fritagelse; men nu paalægger man hende en Pligt til at melde sig syg, selv om hun er rask, og foreskriver hende Betingelserne. Dette er efter min Mening et urimeligt Indgreb i den voksne Kvindes Handlefrihed, et Indgreb, som jeg kun kan beklage. Som min Hovedopfattelse vil jeg sige, at jeg anser det for at være forkert, naar Lovgivningen og Administrationen lægger Ægteskab og Moderskab Hindringer i Vejen. Der er saamænd samfundsnedbrydende Tendenser nok; der er efter min Opfattelse ikke Grund til at støtte den 3. Slags Tendenser gennem vor Lovgivning.

Finansministeren (Bramsnæs): Den ærede Ordfører for Venstre (Stensballe) har jo nærmere behandlet det Forslag, der her foreligger, ud fra det Kendskab, han har